

Bilag 1. Rammerne for uddelingen af § 18-midler og 6-byssammenligning

15. november 2018

I indeværende bilag gennemgås rammerne for kommunernes uddeling af § 18-midler ud fra vejledningen til servicelovens § 18. Herudover beskrives det, hvordan de øvrige 6-byer uddeler deres § 18-midler, og herunder hvor meget der uddeles for årligt.

Konklusioner

- Kommunerne er forpligtet til årligt at afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde, som staten kompenserer for gennem bloktilskuddet.
- Det er ikke i serviceloven fastsat, hvor stort et beløb den enkelte kommune skal afsætte til økonomisk støtte til frivilligt socialt arbejde
- Københavns Kommune blev i 2016 tildelt 16,7 mio. kr. i § 18-bloktilskud, og uddelte samme år for 16,6 mio. kr.
- Fire ud af seks kommuner tilfører midler af egen budgetramme til §18-bloktilskuddet.
- Kun én ud af alle 6-byerne uddeler færre § 18-midler til nyuddeling pr. indbygger, end Københavns Kommune
- To ud af de 6-kommuner uddeler § 18-midlerne over to eller flere årlige ansøgningsrunder.

Servicelovens § 18

Det følger af servicelovens § 18, at kommunerne skal samarbejde med frivillige sociale foreninger og organisationer. Som en del af samarbejdet er kommunerne forpligtet til årligt at afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde. Som kompensation for støtten modtager kommunalbestyrelsen et tilskud fra staten via bloktilskuddet, der årligt reguleres med pris- og lønudviklingen.

Det beløb, som kommunerne modtager som kompensation for støtten til det frivillige sociale arbejde, er ikke øremærket. Det betyder, at det ikke i serviceloven er fastsat, hvor stort et beløb den enkelte kommune skal afsætte til økonomisk støtte til frivilligt socialt arbejde. Indtil juni 2017 udgav Økonomi- og Indenrigsministeriet årlige opgørelser over § 18-bloktilskuddet til kommunerne, men dette ophørte pr. 1. juli 2017, som følge af vedtagelsen af lovforslag om forsikring af frivillige m.v. I den seneste opgørelse fra 2016 fremgår det, at Københavns Kommune blev tildelt 16,7 mio. kr. i § 18-bloktilskud, og uddelte samme år for 16,6 mio. kr.

Udover tilskuddet til støtten efter § 18 får kommunerne tilskud til kompensation for de udgifter, de har i forbindelse med at administrere støtten. Denne kompensation udgør 3 pct. af statens samlede § 18-kompensation. Beløbet er en supplerende kompensation og skal derfor ikke trækkes fra det beløb, kommunerne modtager til støtte af frivilligt

CSU - Voksne og Udvikling

Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN nummer
5798009683052

socialt arbejde. Bloktilskuddet, som kommunerne modtager fra staten forudsætter generelt, at kommunerne samlet set anvender tilskuddet til det frivillige sociale arbejde.

Det er dog op til den enkelte kommune at definere rammerne og formålet med § 18-støtten.

Således fremgår det af vejledningen, at kommunalbestyrelsen kan vælge, hvorvidt § 18-puljen skal opdeles i delpuljer, om der skal være én eller flere ansøgningsrunder, eller om uddelingen skal ske løbende.

Derudover opfordres kommunalbestyrelserne til at finde en balance i uddelingen mellem at give støtte til udvikling af nye frivillige sociale initiativer og organisationer, samt til at igangværende aktiviteter kan fortsætte på det aktuelle niveau. Dog kan kommunalbestyrelsen beslutte, at reservere en del af den samlede støtte til bestemte organisationer, foreninger eller projekter som flerårig støtte, hvis det vurderes, at være behov for en vis kontinuitet i støtten. Videre fremgår det, at det kan politisk besluttes, at prioritere støtte til bestemte områder og aktiviteter fra år til år. Hvis dette er tilfældet, skal aktiviteterne og områderne dog meldes klart ud i forbindelse med ansøgningsrunden.

§ 18-uddelingen i de øvrige 6-byer

Socialforvaltningen har undersøgt, hvordan de øvrige 6-byer uddeler støtten til frivilligt socialt arbejde. Undersøgelsen viser, at kommunerne, som følge af de vide rammer i vejledningen, uddeler midlerne på forskellige måder.

Nogle kommuner vælger at dele § 18-midlerne op i en pulje til projekter for udsatte borgere over 65 år, og en pulje til udsatte borgere under 65 år. Ligeledes er der nogen kommuner, som har flere uddelinger i løbet af kalenderåret. Endeligt oplyste fire ud af de fem adspurgte kommuner, at de tilføjer ekstra budgetmidler til deres § 18-budget.

I det følgende gennemgås det, hvordan de øvrige 6-byer uddeler støtten til frivilligt socialt arbejde. De oplistede tal er angivet af kommunerne selv.

6-byernes budgetramme for §18-midler i 2017 og 2018 og §18 pr. indbygger

6-byer*	Befolkningstal		§ 18-midler til nyuddeling**	§ 18-Kr. Pr. indbygger
	2017	2018	2018	2018
Aarhus	336.411	341.497	7.132.000	20,90
Esbjerg	115.932	116.061	2.600.000	22,40
Odense	200.703	202.663	8.294.025	40,90
Aalborg	211.684	213.271	2.225.000	10,40
København	605.366	616.098	11.800.000	19,10
Randers	98.251	98.071	2.182.967	22,30

*Alle tallene er baseret på overslag, som de øvrige kommunerne selv har tilsendt Socialforvaltningen, og skal dermed læses med forbehold.

** Midler til uddeling efter at faste bevillinger (f.eks. til frivilligcentre) og midler reserveret til tidligere års længerevarende bevillinger er tildelt.

Detaljeret gennemgang af § 18-uddelingen i de adspurgte 6-byer:

Aarhus Kommune

Aarhus Kommunes har oplyst, at deres § 18-budget er på mellem 18 og 19 mio. kr., hvoraf mellem 8 og 9 mio. kr. er til uddeling.

Alt hvad der i Aarhus Kommune konteres under funktion 5.72.99-003 bliver oplyst, som paragraf 18-midler. Dermed giver der støtte efter § 18, langt ud over det, som der kompenseres for i bloktilskuddet.

Uddelingsmidlerne er fordelt på en uddelingspulje på henholdsvis social- og beskæftigelsesområdet og sundhed og omsorgsområdet (primært til ældre). Derudover har Aarhus Kommune som en del af deres 18 §-midler driftsaftaler med foreninger/organisationer, lokaletilbud til foreningerne (ca. 1.200.000 kr. i 2018), dels driftstilskud til Frivilligcenter Aarhus (1.155.000 kr. i 2018), som tildeles på etårig basis. Begge puljer uddeles af 2-3 runder om året.

Århus Kommune har også det, der hedder deltagerbudgetter som en del af deres medborgerskabspolitik, hvor de laver uddelinger, som borgere i kommunen kan stemme om, hvem der skal modtage. Dette er et mindre beløb på omkring 200.000, men som godt kan gives flere gange om året. Der er også et beløb tilsidesat, hvis der opstår et akut behov for at give et tilskud til aktiviteter/foreninger i løbet af året.

Aarhus Kommune har både er tilført og fjernet midler til deres § 18-pulje gennem tiden. Derfor kan de ikke oplyse præcist, hvor bloktilskuddet til § 18 løber hen i deres budget.

Aalborg Kommune

Aalborg Kommunes § 18-budget har både i 2017 og 2018 været på 5,7 mio. kr., hvilket bl.a. inkluderer driftstilskud til et frivilligcenter og til drift af lokaler, der udlånes til frivillige foreninger. Heraf er ca. 2 mio. kr. til uddeling fordelt på gennemsnitligt 180 ansøgninger. Der kan søges om § 18-midler én gang om året fra 1. april til 30. september.

En fast praksis i Aalborg Kommunes uddeling af § 18-midler er, at Aalborg Kommunes Frivilligråd inddrages i fordelingen af pengene, hvilket giver kommunen en fornemmelse af at "have en finger på pulsen". Det skal understreges, at Frivilligrådet er rådgivende og det politiske udvalg er beslutningstagere. Aalborg Kommune har ikke kunne oplyste, om de selv tilfører midler til § 18-budgettet.

Odense Kommune

Odense Kommune har et § 18-budget på mellem 8 og 9 mio. kr. fordelt på to puljer: én til Social- og Beskæftigelsesområdet og en til handicap- og ældreområdet. Foreninger kan enten søge gennem kommunens hovedpulje, som udgør 90 % af midlerne, eller en udviklingspulje, som udgør 10 % af de samlede puljemidler. Hovedpuljen kan søges én gang årligt, mens man kan sende ansøgninger til Udviklingspuljen året rundt.

I udviklingspuljen giver der dog maksimalt bevillinger på 50.000 kr. Udviklingspuljen giver også mulighed for mundtlige ansøgninger, hvor foreninger kan søge om midler ved mundtligt at præsentere deres projekt for 2-3 af kommunens medarbejdere.

Odense Kommune oplyser, at man har haft rigtig gode erfaringer med dette format, da det sparer sagsbehandlingstid og skaber et fælles samlingspunkt. Fordelt på begge puljer er der ca. 145 § 18-ansøgere i gennemsnit. Odense Kommune tilfører selv ca. 1/3 af det samlede beløb til § 18-puljen og har desuden valgt, at kommunens driftsaftaler ikke indgår i § 18 puljen – et enkelt sted undtaget, kaldet 'Stoppestedet'.

Esbjerg Kommune

I Esbjerg Kommune var § 18-budgettet på henholdsvis 4,8 mio. kr. i 2017 og 5,2 mio. kr. i 2018. Heraf er en del af puljen øremærket kommunes frivilligcenter, faste huslejeudgifter til foreninger med særlige behov, samt fejring af Frivillig Fredag. Til uddeling via ansøgning var der i 2017 1,6 mio. kr. og i 2018 var der 2,6 mio. kr. Esbjerg Kommune tilfører ekstra budget til puljen, som ligger væsentligt over bloktilskuddet fra staten. I 2017 var der 56 ansøgere og i 2018 var der 65 ansøgere. Der kan ansøges om § 18-støtte én gang årligt med frist 1. oktober.

Randers Kommune

Randers Kommune har et § 18-budget på ca. 4,8 mio. kr., hvoraf der i både 2017 og 2018 er blevet uddelt for 2,1 mio. kr. Det øvrige beløb

er reserveret til driftstilskud. Randers Kommune oplyser, at de i 2016 modtog 2,8 mio. kr. i bloktilskud fra staten, og tilføjer altså selv yderligere midler til området. Der er én årlig § 18-ansøgningsrunde i Randers Kommune.